

# Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

## Nové právní předpisy pro rok 2024

Tato nová metodická informace, která vychází z právních předpisů vyhlášených v posledních dnech roku 2023, se týká několika následujících oblastí:

- Zrušení registrace poplatníků DPFO na finančních úřadech
- Změny prováděcích vyhlášek k zákonu o účetnictví od r. 2024
- Změny a úpravy Českých účetních standardů pro podnikatele i pro neziskové organizace
- Stanovení sazeb v rámci cestovních náhrad pro rok 2024
- Paušální náhrady nákladů při práci na dálku v r. 2024
- Změny zákona o DPH – kromě změn provedených zákonem 349/2023 Sb. (tzv. daňový balíček pro rok 2024)
- Ostatní změny právních předpisů

### **Zrušení registrace poplatníků DPFO**

Zákonem 349/2023 Sb. (daňový balíček pro rok 2024) bylo s účinností od 1.1.2024 zrušeno dosavadní platné ustanovení § 39 zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ZDP), podle kterého bylo povinností každé fyzické osoby – poplatníka daně z příjmu fyzických osob, podat u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne zahájení činnosti, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti. Jedná se tedy o zrušení povinné registrace OSVČ.

Nadále zůstává v platnosti povinná registrace k dani z příjmu pro právnické osoby a pro plátce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (zaměstnavatele).

Důvodem uvedené zrušení registrace OSVČ je podle MFČR omezení administrativní zátěže u vybraných podnikatelů. Začínající OSVČ se tak nebudou muset registrovat na finanční úřadě.

V této souvislosti upozorňujeme, že novelizované ustanovení § 39 ZDP, platné od 1.1.2024, se **týká pouze registrace plátců** daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti – zaměstnavatelů (již se netýká poplatníků DPFO).

Na uvedené změny v ustanovení § 39b ZDP a zrušení dosavadního ustanovení § 39d ZDP bylo již upozorňováno v metodické informaci o zrušení plátcových pokladen z prosince 2023.

### **Změny prováděcích vyhlášek k zákonu o účetnictví**

**Vyhláškou 443/2023 Sb.**, vydanou dne 29.12.2023, se s účinností od roku 2024 mění některá dosavadní ustanovení vyhlášky 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví.

V souvislosti se zavedením možnosti vedení účetnictví v jiné než české měně (viz „daňový balíček 2024“) upravuje se řada ustanovení týkajících se vedení účetnictví v příslušné - funkční měně a doplňují se ustanovení pro postupy při změně měny v účetnictví.

Vzhledem ke **změně definice pojmu „čistý obrat“ od r. 2024** (viz změna zákona o účetnictví, 1d odst. 2), podle kterého se čistým obratem rozumí výše výnosů z prodeje výrobků, zboží a poskytování služeb, bylo doplněno ustanovení § 35 do stávajícího znění vyhlášky 500/2002 Sb. Podle tohoto doplněného ustanovení se výnosy z prodeje výrobků, zboží a poskytování služeb rozumí výnosy, na kterých je založen obchodní model účetní jednotky, přičemž se přihlíží k odvětví a trhu, na kterém účetní jednotka působí.

Čistý obrat se vždy přepočítává na období 12ti měsíců.

Vzhledem k vydání zákona o tzv. dorovnávací dani (viz zákon č. 416/2023 Sb. ze dne 29.12.2023 – další část této informace) byla doplněna některá další ustanovení týkající se poplatníků, kteří budou poplatníky dorovnávací daně. **Podle novelizovaného ustanovení § 59 odst. 7 vyhlášky 500/2002 Sb. se dorovnávací daň nezahrnuje do výpočtu odložené daně.**

### Změny českých účetních standardů

Ve **Finančním zpravodaji č. 17/2023** byly zveřejněny **změny Českých účetních standardů**, tak jak tyto změny vyplývají ze zákona 349/2023 Sb. (daňový balíček pro rok 2024).

Uvedené změny se týkají ČÚS č. 001, 002, 006, 013, 016 a 023 a upravují především problematiku použití jiné měny než Kč – tj. použití funkční měny v návaznosti na změny zákona o účetnictví, provedené zákonem 349/2023 Sb. (daňový balíček 2024).

Změny byly provedeny nejen v rámci Českých účetních standardů pro účetní jednotky účtující dle vyhlášky 500/2002 Sb. (podnikatelé vedoucí podvojně účetnictví), ale i v dalších českých účetních standardech pro jiné účetní jednotky – neziskové organizace, banky, pojišťovny.

### Sazby cestovních náhrad pro rok 2024

Dne 27.12.2023 byla vydána vyhláška **398/2023 Sb.**, kterou jsou stanoveny **sazby základní náhrady** za používání silničních motorových vozidel, **stravného** při tuzemských pracovních cestách a **průměrné ceny PHM** pro účely cestovních náhrad v r. 2024.

Sazba **základní náhrady** za 1 km jízdy podle § 157 odst. 4 zákoníku práce činí od roku 2024 nejméně u

- a) *jednostopých vozidel a tříkolek 1,50 Kč (v r. 2023 bylo 1,40 Kč),*
- b) *osobních silničních motorových vozidel 5,60 Kč (v r. 2023 bylo 5,20 Kč).*

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci **stravné** podle § 176 odst. 1 zákoníku práce ve výši

- a) *140 Kč až 166 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin (dříve 129 až 153,- Kč),*
- b) *212 Kč až 256 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin (dříve 196 až 236,- Kč),*
- c) *333 Kč až 398 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin (dříve 307 až 367,- Kč).*

Výše **průměrné ceny pohonné hmoty** podle § 158 odst. 3 věty třetí zákoníku práce činí

- a) 38,20 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů (*dříve 41,20 Kč*),
- b) 42,60 Kč za 1 litr benzínu automobilového 98 oktanů (*dříve 45,20 Kč*),
- c) 38,70 Kč za 1 litr motorové nafty (*dříve 44,10 Kč*),
- d) 7,70 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny (*dříve 6,- Kč*).

### **Paušální náhrady nákladů při práci na dálku v r. 2024**

Dne 27.12.2023 byla vydána vyhláška **397/2023 Sb.**, kterou je stanovena výše paušální náhrady při práci na dálku v r. 2024 dle ustanovení § 190a odst. 4 písm. a) Zákoníku práce (262/2006 Sb.).

Pokud je v **příslušné smlouvě nebo vnitřním předpisu zaměstnavatele písemně sjednáno** poskytování paušálních náhrad nákladů při práci na dálku, činí tato **náhrada v roce 2024 částku 4,50 Kč za každou započatou hodinu práce na dálku.**

### **Změna zákona o DPH**

Dne 29.12.2023 byla **zákonem 417/2023 Sb. vyhlášena další novela zákona 235/2004 Sb. o DPH** ve znění pozdějších předpisů, která je platná od 1.1.2024. Tato novela zákona upravuje problematiku **evidence a oznamování o tzv. přeshraničních platbách a jejich příjemcích.**

Tato změna zákona o DPH se **vztahuje na poskytovatele evidovaných platebních služeb**, tj. na osoby oprávněné poskytovat podle příslušných právních předpisů tzv. evidovanou platební službu.

Poskytovatelé evidovaných platebních služeb budou povinny vést evidenci o přeshraničních platbách a jejich příjemcích dle podmínek stanovených tímto zákonem. Údaje z evidence o přeshraničních platbách budou poskytovány příslušnému správci daně, kterým je Specializovaný finanční úřad.

Oznámení se bude podávat formou formulářového podání do konce kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po ukončení kalendářního čtvrtletí, které se tyto údaje týkají.

Uvedené změny zákona o DPH jsou obsaženy v nových ustanoveních § 110 zz a dále § 110zza až § 110zzj zákona o DPH.

Jen pro úplnost uvádíme, že další změny zákona o DPH s účinností od 1.1.2024 byly vyhlášeny zákonem 349/2023 Sb. – tzv. daňový balíček 2024.

## Ostatní změny právních předpisů

Dne 27.12.2023 bylo vydáno **nařízení vlády č. 396/2023 Sb.**, kterým se s účinností od **1.1.2024 nově stanovuje výše minimální mzdy na částku 18 900,- Kč měsíčně** (*doposud 17 300,- Kč*) a hodinová výše minimální mzdy se stanoví na 112,50 Kč/hod (*doposud 103,80 Kč*).

Současně také dochází ke změnám výše tzv. zaručených hodinových a měsíčních mezd dle jednotlivých skupin pracovních činností dle jejich složitosti a obtížnosti.

Dne 29.12.2023 byl vyhlášen **zákon č. 416/2023 Sb. o dorovnávacích daních** pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny.

Tento zákon byl vydán v návaznosti na příslušné předpisy Evropské unie a dle modelových pravidel Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

Jedná se o jinou daň než je zavedená daň z příjmu, **dorovnávací daň podle tohoto zákona není daní z příjmu**. Uvedený zákon má zamezit účelovému vyvádění majetku do zahraničních společností, které jsou daňovými rezidenty v zemích s nízkou mírou zdanění. Tento nový **zákon se týká nadnárodních a vnitrostátních skupin s roční hodnotou konsolidovaných výnosů nejméně ve výši 750 mil. EUR ve dvou ze čtyř po sobě jdoucích výkazních období**.

Dne 29.12.2023 byl vyhlášen také **zákon č. 462/2023 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří. **Tento zákon mimo jiné mění a upravuje řadu ustanovení zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů v platném znění**.

Podrobněji byla této problematice již věnována samostatná metodická informace ze dne 21. listopadu 2023 – Podpora spoření na stáří-změna ZDP pro r. 2024.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 4.1.2024